

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 650
din 05.11.2014

Dosar nr: 364/2014

Petiția nr: 3995/10.06.2014

Petenți: M. A., M. A.

Reclamată: Sucursala Regională C.F.R. Brașov

Obiect: diferențele salariale pe criterii sindicale; acordarea membrilor de sindicat a unui spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, față de cei care nu sunt membri și care beneficiază de un spor de 75%; obligarea persoanelor care nu sunt membre în sindicate să cotizeze 1% din salariu.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petenților

1.1.1. M. A., județul Brașov;

1.1.2. M. A., județul Brașov;

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Sucursala Regională C.F.R. Brașov, str. Politehnicii nr. 1, Brașov, județul Brașov.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții consideră discriminatorii diferențele salariale pe criterii sindicale; acordarea pentru membrii de sindicat a unui spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, față de cei care nu sunt membri și care beneficiază de un spor de 75%; obligarea persoanelor care nu sunt membre în sindicate să cotizeze 1% din salariu.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 19-20 din dosar) pentru data de 22.07.2014 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierea din 22.07.2014 s-au prezentat petenții.

3.4. Prin adresa nr. 5.203/28.07.2014 (fila 87 la dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Petenții, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3995/10.06.2014** (filele 1-3 din dosar) arată următoarele:

- nefiind membri de sindicat, au fost excluși din grila de salarizare, au fost lipsiți de numite drepturi salariale în comparație cu colegii membri de sindicat (primul petent are un salariu de 2836 lei, comparativ cu colegii având aceeași clasă de salarizare, membrii de sindicat, care au un salariu de 2893 lei, pentru al doilea petent salariul este 1993 lei, față de 2033 lei);

- membrii de sindicat au un spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, cei care nu sunt membrii, au un spor de 75%;

- au fost forțați să cotizeze 1% din venituri pentru cazuri sociale și umanitare.

A depus înscrisuri la dosar (filele 4-12 din dosar).

4.1.2. Petiția a fost depusă la dosar și a doua oară, înregistrată cu **nr. 5076/22.07.2014** (filele 26-27, anexe filele 28-86).

4.1.3. Prin adresa **nr. 5301/01.08.2014** (filele 88 – 99), respectiv **5322/04.08.2014** (filele 100 – 110 la dosar), petenții formulează concluzii scrise, raportat la punctul de vedere exprimat de reclamat.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin **Adresa nr. 650/3366/18.07.2014**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 5048/21.07.2014** (filele 15-16 din dosar) arată următoarele:

- petenții pot deveni membri de sindicat;

- începând din mai cota de 1% nu s-a mai reținut din salariile petenților;

- petenții se puteau adresa instanței de judecată;

În prezent petenții beneficiază de toate drepturile prevăzute de lege.

A depus înscrisuri la dosar (filele 17-25 din dosar).

4.2.2. Prin **Adresa nr. 415/2014**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 5516/12.08.2014** (fila 111 din dosar) reclamatul precizează că menține cele arătate anterior.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată următoarele:

- reclamatul nu neagă că la aceeași clasă de salarizare, membrii sindicatului au o salarizare mai mare decât cei care nu sunt membri de sindicat;
- conform contractului colectiv de muncă, membrii de sindicat au un spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, cei care nu sunt membrii, au un spor de 75%;
- până în mai 2014, petenților li s-a reținut cota de 1% din salariu, întrucât nu erau membri de sindicat.

5.2. Colegiul director respinge excepția de neкомпetență materială învocată de reclamată pe motivul că petenții se puteau adresa instanței de contencios administrativ, arătând că obiectul petiției aflate în fața C.N.C.D. este o faptă contravențională, ceea ce nu poate fi analizată de instanțele judecătorești.

5.3. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.4. Astfel, se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de*

Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.7. Conform Curții Constituționale a României, „*principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.*” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

5.8. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.9. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”). Comparabilitatea se analizează în raport cu dreptul invocat ca fiind restrâns sau înlăturat.

5.10. Petenții au arătat că în comparație cu alte persoane, membre de sindicat, au un venit mai mic. Reclamatul nu a negat această situație. Având în vedere prevederile **O.G. nr. 137/2000**, art. 20 alin. 6, care stabilesc: „*Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament*”, Colegiul director constată existența diferențierii prin acordarea drepturilor salariale.

5.11. Conform contractului colectiv de muncă, membrii de sindicat au un spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, cei care nu sunt membri, au un spor de 75%. Astfel se crează o diferențiere prin acordarea sporului pentru timpul lucrat în zilele libere. Chiar dacă acest drept a fost obținut de un sindicat, în conformitate cu legislația în vigoare, un drept obținut de un sindicat trebuie extins asupra tuturor angajaților.

5.12. Reținerea cotei de 1% din salariu de la persoanele care nu sunt membri de sindicat, până în mai 2014, reprezintă diferențiere între angajații membrii de sindicat și angajații nemembrii de sindicat.

5.13. Colegiul director consideră că aplicarea unor măsuri coercitive pentru nemembrii de sindicat pentru a deveni membri de sindicat contravine legislației în vigoare.

5.14. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. 1: [...] „*pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu*” [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] „*fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație*”).

5.15. Între criteriul invocat și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.16. În cauza supusă soluționării, criteriul de membru de sindicat a reprezentat motivul diferențierii.

5.17. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.18. În cauza supusă soluționării se atinge dreptul la proprietate, atât venitul, cât și sporurile, respectiv reținerile din venit afectează proprietatea petenților.

5.19. În concluzie, (1) diferențele salariale pe criterii sindicale, (2) acordarea membrilor de sindicat a unui spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, față de cei care nu sunt membrii și care beneficiază de un spor de 75%, (3) obligarea persoanelor care nu sunt membre în sindicate să cotizeze 1% din salariu, având ca efect restrângerea dreptului la proprietate, reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, fiind o deosebire, preferință pe bază de criteriul sindical, care are ca efect restrângerea folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului de proprietate.

5.20. Colegiul director constată că neacordarea salariilor egale pentru membrii de sindicat și pentru nemembrii de sindicat reprezintă contravenție conform art. 6 lit. b) a **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: [...] b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;*”.

5.21. Acordarea membrilor de sindicat a unui spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, față de cei care nu sunt membrii și care beneficiază de un spor de 75% reprezintă contravenție conform art. 6 lit. c) a **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: [...] c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;*”.

5.22. Obligarea persoanelor care nu sunt membri în sindicate să cotizeze 1% din salariu reprezintă contravenție conform art. 6 lit. g) a **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor*

prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: [...] g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.”.

5.30. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

5.31. Se aplică amenda contravențională de 2000 lei pentru fiecare faptă contravențională, în total 6.000 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- discriminarea a vizat constrângerea unor persoane ca împotriva voinței lor să devină membri de sindicat (fapt ce rezultă inclusiv din răspunsul reclamatului, conform căruia petenții puteau alege să devină membri de sindicat).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială invocată de reclamată, arătând că obiectul petiției aflate în fața C.N.C.D. este o faptă contravențională;

2. Neacordarea salariilor egale pentru membrii de sindicat și pentru nemembrii de sindicat este faptă de discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 6 lit. b) din **O.G. nr. 137/2000**;

3. Acordarea membrilor de sindicat a unui spor de 100% pentru timpul lucrat în zilele libere, față de cei care nu sunt membrii și care beneficiază de un spor de 75% reprezintă faptă de discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 6 lit. c) din **O.G. nr. 137/2000**;

4. Obligarea persoanelor care nu sunt membre în sindicate să cotizeze 1% din salariu este faptă de discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 6 lit. g) din **O.G. nr. 137/2000**;

5. Aplicarea amenzii contravenționale față de Sucursala Regională C.F.R. Brașov (J8/1134/2004, CUI 15509275) în valoare totală de 6.000 lei, conform art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;

6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice Brașov.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda totală de 6.000. lei se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice Brașov, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 05.11.2014

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István